

PROGRAMA
GALEGO DE
DETECCIÓN
PRECOZ DO

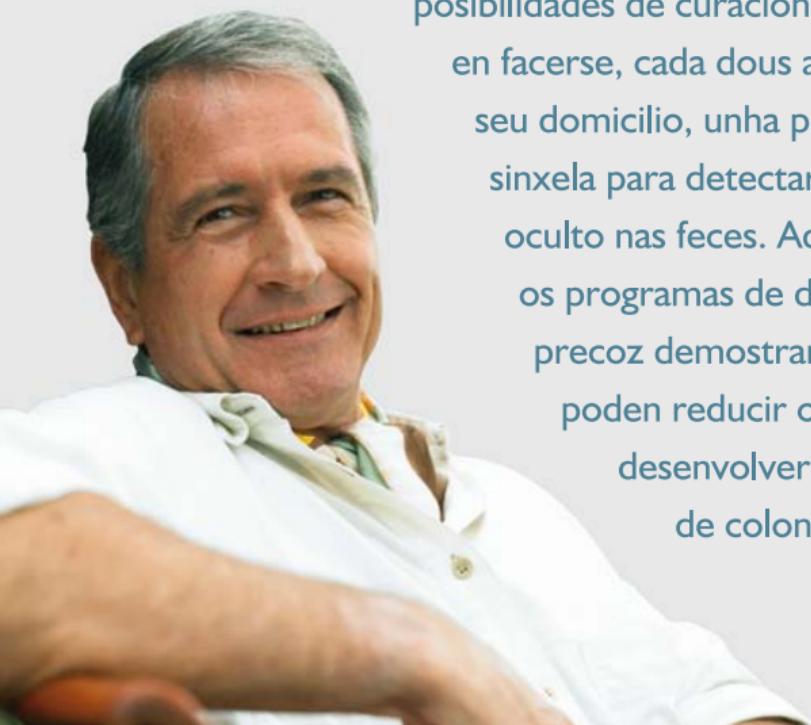
A close-up photograph of human skin showing a dark brown mole. A magnifying glass is held over the skin, focusing on the area around the mole, symbolizing examination or detection.

Anticiparse pode salvar vidas

XUNTA DE GALICIA

Programa galego de detección precoz do cancro colorrectal

É un programa organizado pola Consellería de Sanidade e está dirixido a homes e mulleres de 50 a 69 anos residentes en Galicia. Mediante a detección precoz conséguese diagnosticar o cancro en etapas menos avanzadas da enfermidade polo que se aumentan as posibilidades de curación. Consiste en facerse, cada dous anos e no seu domicilio, unha proba sinxela para detectar sangue oculto nas feces. Ademais, os programas de detección precoz demostraron que poden reducir o risco de desenvolver cancro de colon e recto.

I

Que é o cancro colorrectal?

É un tumor maligno que aparece no intestino grosso a partir dunha lesión chamada pólico. Algúns pólicos, os chamados adenomas, son lesións premalignas que poden transformarse en cancro tras varios anos de evolución e estenderse a outras partes do corpo. Estas lesións premalignas poden extirparse evitando así que evolucionen a cancro e se xa existe un cancro pode detectarse nun estadio precoz sendo más doado o seu tratamento e más probable a súa curación. Por iso é importante facer un diagnóstico precoz.

2

Con que frecuencia aparece?

É o tumor máis frecuente nos países desenvolvidos, ocupa o segundo lugar despois do de pulmón nos homes e o de mama nas mulleres. As persoas con historia familiar de cancro colorrectal e aquelas con enfermidades inflamatorias intestinais crónicas e/ou pólipos adenomatosos teñen máis risco de desenvolver cancro colorrectal. Independentemente destas situacións, o risco aumenta a partir dos 50 anos tanto en homes coma en mulleres.

3

Que síntomas presenta?

O cancro colorrectal non adoita causar ningunha molestia ata que o cancro está moi avanzado. O cancro nas súas fases iniciais e os adenomas poden sangrar de modo intermitente sen producir molestias. Algúns síntomas que se identificaron como más frecuentes cando hai un cancro colorrectal son: cambios de hábito intestinal (xa sexa en forma de diarrea ou estrinximento) de varias semanas de duración e emisión de sangue polo recto sen molestias anais ou asociada a cambios de hábito intestinal.

Se vostede ten algún destes síntomas, fale co seu médico. Na maioría das ocasións non será debido a un cancro. Non obstante, para determinar a causa dos síntomas, o médico avalia o historial persoal e familiar, realiza un exame físico do paciente e pode ordenar algunas probas diagnósticas (análise, colonoscopia).

4

Que pode facer vostede para evitar que aparezca o cancro colorrectal?

- Aumentar o consumo de froita e verdura
- Limitar o consumo de graxas de orixe animal
- Facer exercicio físico regularmente
- Evitar a obesidade
- Moderar o consumo de bebidas alcohólicas
- Evitar o tabaco

Ademais destas medidas, se a súa idade está entre os 50 e os 69 anos, o Programa galego de detección precoz de cancro colorrectal ofrécelle a posibilidade de realizar unha proba de sangue oculto nas feces.

5

En que consiste a proba de sangue oculto en feces?

Os adenomas e cancros colorrectais ás veces producen un sangrado. Mediante a proba de sangue oculto en feces inténtase detectar pequenas cantidades de sangue que non son apreciables a simple vista.

Esta proba non serve por si soa para diagnosticar un cancro colorrectal, pero os seus resultados permitirannos determinar se é necesario realizar unha exploración intestinal mediante unha colonoscopia.

6

Como pode participar?

Se vostede está dentro do grupo de idade recibirá no seu domicilio unha carta de invitación. Se desexa participar deberá enviar por correo postal a tarxeta de aceptación que se achega e enviarémoslle á casa o material necesario e as instrucións para recoller a mostra de feces. Unha vez recollida a mostra debe entregala no seu centro de Atención Primaria. Nunhas semanas comunicarémoslle o resultado por teléfono ou por carta.

7

Cales son os posibles resultados da proba e como se comunican?

Se na proba non se detecta sangue nas feces recibirá unha carta no seu domicilio co resultado negativo. Isto sucedelles a 932 persoas de cada 1.000 que realizan a proba. Este resultado negativo quere dicir que é pouco probable que teña cancro de colon no momento actual pero debe saber que esta proba non é 100% exacta, polo que se nota algúns síntomas debe acudir ao seu médico. Pasados dous anos recibirá una invitación por carta para realizar a proba de novo.

En 68 persoas de cada 1.000 que realizan a proba detéctase que hai indicios de sangue nas feces e deben realizar unha colonoscopia para coñecer a orixe do sangrado. Se este é o seu caso, recibirá unha carta cunha cita no seu centro de saúde, onde o seu médico, tras unha consulta, lle dará a información que necesite sobre a colonoscopia e confirmará que non existe ningún impedimento para a súa realización.

Nunha porcentaxe mínima de casos non é posible obter un resultado. Se isto acontece enviaráselle de novo a proba ao seu domicilio dado que a causa máis frecuente deste resultado é que non se recollese ben a mostra. É importante seguir correctamente as instrucións.

8

Que é unha colonoscopia?

É unha exploración do interior do intestino que se realiza cun tubo flexible que entra ao colon e recto a través do ano. Realízase nun hospital da rede do Servizo Galego de Saúde e con sedación para que a proba non sexa dolorosa. Se durante a realización da colonoscopia se detecta algúun pólipo, case sempre será posible quitalo co que se evita a progresión daquelas lesións que poderían derivar nun cancro de colon ou recto. Se na exploración se detecta un cancro e o tamaño e tipo de lesión o permiten, procederase á súa extirpación nese momento e só se precisarán revisións posteriores. No caso contrario, o cancro poderá ser operado tendo en conta que o feito de telo detectado precozmente mellorará o prognóstico e aumentarán as posibilidades de curación.

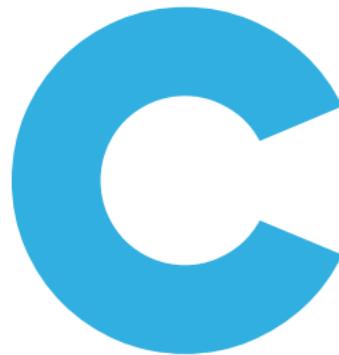
De cada 1.000 persoas que realizan a proba de detección de sangue oculto en feces, 43 terán adenomas premalignos. Só nuns poucos casos, aproximadamente en 3 persoas de cada 1.000 que fagan a proba, se detectará un cancro de colon ou recto.

9

Como podo contactar co Programa?

Pode contactar co Programa a través do seguinte enderezo electrónico:

infocolon@sergas.es

PROGRAMA
GALEGO DE
DETECCIÓN
PRECOZ DO
CANCRO
COLORRECTAL

Consellería de Sanidade
Edificio administrativo San Lázaro, s/n
15703 Santiago de Compostela
infocolon@sergas.es

g^alicia

